

Po zelo dolgem premoru se vračamo na strani *Planinskega vestnika*. Čez poletje se je veliko dogajalo, veliko več kot imamo prostora za zapis na teh straneh, zato se bomo osredotočili na nekoliko bolj odmevne vzpone. Aktivnost je bila precej raznolika, plezalci so obiskali tudi stene, ki so sicer zadnja leta bolj kot ne samevale. Skalna sezona gre počasi h koncu in če ne bo indijskega poletja, potem odmevnejših vzponov ni več pričakovati. Kaj reči ob zaključku skalne sezone? Mogoče sem pogrešal nekoliko več novih smeri, ampak po drugi strani veseli dejstvo, da so plezalci ponovno odkrili Široko peč, Rigljico ... Pleza se veliko in naj bo to dobra potnica za prihodnost.

Pestro v sivo-belo –rumenem apnencu

11. junija sta Marjan Kozole (AK Vertikala) in Boštjan Tomplak (AO Železničar) preizkusila moč bicepsov in prstov v predostenju Križevnika. Navezala sta se pod smerjo **Dah jeseni (200 m, VI/IV-, IV)**, smerjo, ki sta jo leta 1985 preplezala Franček Knez in Vanč Plaznik. Boštjan je pohvalil plezanje in ga označil za čudovitega.

13. junija sta Nikola Klačnja in Marko Turk (oba AO Rašica) v JZ steni Stenarja opravila 1. prosto ponovitev smeri **Centralni kamin (230 m, VI/IV-V)**.

18. junija sta se Marjan Kozole (AK Vertikala) in Boštjan Tomplak (AO Železničar) ponovno navezala na vrh, tokrat v Trapezu Velikega Draškega vrha, kjer sta opravila 1. ponovitev smeri **Pot do sonca (400 m, VI+/V-VI)**. Smer sta pohvalila in jo močno priporočata. V avgustu sta smer ponovila tudi Miha Zupan (AO Tržič) in Miha Zupin (AO Kranj).

Konec junija sta Primož Sedej in Anže Mihevc (oba AO Črnuče) preplezala **Zmaja (450 m, VI+)** v Ojstrici.

2. julija sta pod steno Debele peči sopihala Klemen Gerbec (AO Kranj) in Gašper Pintar. Navdušila sta se za smer **Residuum (300 m, VII)**, ki je

nastala leta 2006 pod taktirko oz. prsti Jurija Hladnika in Aleša Česna. Smer ponuja lepo plezanje, čudovito Yosemite poč, kar je Gašperju pred odhodom v Kirgizijo prav gotovo koristilo.

Na Vršču pa sta Jaka Križanič in Nejc Turnšek (oba AK Vertikala) poskusila srečo v nekoliko manj obiskani **Kaminski smeri (500 m, V/IV-V)**, ki je v letošnji zimi doživela kar nekaj obiska. Mogoče sta si fanta tudi zato izbrala zelo hladen in deževen dan. Ne glede na to pa sta s težavami suvereno opravila in se veselila sestopa v nekoliko toplejšo dolino.

Zelo aktiven je bil v letošnji sezoni mladenič Matevž Štular, 4. julija sta z Marijo Jeglič (oba AO Ljubljana-Matica) plezala **Angelsko smer (550 m, VI+/VI, IV-V)** v Hudičevem stebru. Nekaj dni kasneje, 8. julija, se je navezal s *soferajnovko* Nastjo Davidovo in skupaj sta preplezala **Črno lepoticco**

(230 m, VIII-) v Vežici. Komaj je fantiček izpraznil nahrbtnik, že je dostopal pod steno Travnika, kjer sta z Blažem Karnerjem (takisto AO Ljubljana-Matica) 10. julija plezala Črni biser (800 m, VII/VI). Smer z leti ni zgubila lepote, še manj težavnosti. 3. avgusta je smer ponovil tudi Tine Cuder (AO Trbovlje) z Enricom Mosettijem.

11. julija sta Andrej Grmovšek (AO Kozjak) in Andrej Erceg (AO Črnuče) plezala v predostenju Križevnika, in sicer sta se zapodila v **Vrt bogov (200 m, VII+)**.

13. julija sta se v Ojstrici mudila Luka Lindič (AO Celje-Matica) in Grega Lačen (AK Črna), ki sta ponovila redko plezano **Nejčevo smer (550 m, VII+/VII-VI+)**, ki sta jo leta 1985 preplezala Franček Knez in Milan Romih ter jo posvetila Nejcu Zaplotniku, ki je dve leti poprej izgubil življenje v plazu pod Manaslujem. Glede na podatke sta fanta opravila 4. ponovitev.

Franč Knez – Franček

(1955–2017)

Marta Krejan Čokl

Foto: Manca Čujež

Mirno lahko zapišemo, da se z odhodom Franca Kneza – Frančka v alpinizmu končuje neko obdobje. Obdobje, ki ga je začel in najbolj zaznamoval prav on. Človek, okoli katerega se je spletlo toliko zgodb, da se je zdelo, da vsak pozna vsaj eno. Vsaj tisto o Frančkovih ocenah plezalnih smeri – skoraj vsak, ki je kdaj preplezal kako njegovo smer, in se mu je zdelo vsaj za stopnjo ali dve težja od uradne ocene, je zapisal ali povedal, da je to "Frančkova ocena". In prav tako pojmovanje dogodkov je zaznamovalo tudi njegovo življenje.

Franček je namreč naredil neverjetne stvari in jih predstavljal kot nekaj najbolj običajnega. Bil je priazen, predvsem pa skromen in zadržan glede tistega, kar je najraje počel. Preplezati več kot sedem tisoč smeri, od tega skoraj tisoč prvenstvenih, pač ni nekaj, kar bi lahko dosegel vsak. Roko na srce, zelo verjetno je bil Franček edini, ki mu je to uspelo. Prvenstvene smeri je začrtal v najbolj zanimivih in najtežjih stenah stare celine in tudi drugje – povsod, kjer je imel možnost za to. Predvsem pa je bil zgled generaciji, ki je zaradi njegovega vzora upala poseči višje, v težje smeri in v drznejše linije. Generaciji, ki danes tudi v svetovnem merilu postavlja nove mejnike zaradi zapuščine, ki jo je žal premalu zapustil brez dvoma najboljši plezalec, kar jih je kdaj rodila naša dežela.

Njegova življenjska pot se je končala nenadoma, daleč stran od medijske pozornosti, ki je zavestno ni nikoli želel. Blizu doma, v plezališču pri Laškem, kjer je tolikokrat božal svoje ljube skale. In prav te bodo o njem zmeraj govorile kot o človeku, ki je dal mnogo več od tistega, kar je dobil. Njegove smeri bodo ostale spomenik predanosti, poštenosti in ljubezni do gora. Kdor jih bo preplezal, se bo s tem velikemu mojstru poklonil na najlepši možen način.

"Potegnili sem črto in račun je v redu." (Franček Knez o svoji plezalni poti)

Uredništvo Planinskega vestnika izreka družini, svojcem in prijateljem velikega alpinista in človeka iskreno sožalje. Njegovemu življenju in delu se bomo v temi meseca poklonili in prihodnji številki.